AP 8th Class SA1 Social Studies Question Paper 2026-27 (Essay 1) – Answer Key

18 నవంబర్ 2026 | Exam Code 853 (PS-19) | 33 ప్రశ్నలు, 80 మార్కులు, 3 గంటలు
మార్కులు లెక్కించుకునే సదుపాయం, సాధన పేపర్ ఆన్‌లైన్‌లో: apboardsolutionsclass10.com/ap-8th-class-sa1-social-studies-question-paper

Section A – బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు (20 × 1 = 20 మార్కులు)

1. How many Lok Sabha constituencies are in Andhra Pradesh? / ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎన్ని లోక్‌సభ నియోజకవర్గాలు ఉన్నాయి?

A) 20

B) 25 (సరైన జవాబు)

C) 30

D) 35

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 25 లోక్‌సభ స్థానాలు, 175 శాసనసభ స్థానాలు ఉన్నాయి.

2. In Shivaji's administrative system, who was responsible for foreign affairs? / శివాజీ పరిపాలనా వ్యవస్థలో విదేశీ వ్యవహారాలకు బాధ్యత వహించినవారు ఎవరు?

A) Amatya / అమాత్య

B) Pradhan / ప్రధాన్

C) Sumant / సుమంత్ (సరైన జవాబు)

D) Senapati / సేనాపతి

అష్టప్రధాన్ మండలిలో సుమంత్ (దబీర్) విదేశీ వ్యవహారాలు చూసేవాడు. పేష్వా ప్రధాన మంత్రి, అమాత్య ఆర్థిక మంత్రి, సేనాపతి సైన్యాధిపతి.

3. What was the main reason for the Vellore Mutiny of 1806? / 1806 వెల్లూరు తిరుగుబాటుకు ప్రధాన కారణం ఏమిటి?

A) New regulations violating religious practices / మతపరమైన ఆచారాలను ఉల్లంఘించే కొత్త నిబంధనలు (సరైన జవాబు)

B) Demand for higher salaries

C) Support the British against Mughals

D) Desire to expand territories

సిపాయిలు నుదుట మత చిహ్నాలు పెట్టుకోకూడదు, గడ్డం తీసేయాలి, కొత్త తలపాగా (టర్బన్) ధరించాలి అనే నిబంధనలు మత విశ్వాసాలను దెబ్బతీశాయి.

4. The State Legislatures formulate laws on subjects included in which Lists? / రాష్ట్ర శాసనసభలు ఏ జాబితాల్లోని అంశాలపై చట్టాలు చేస్తాయి?

A) Union List / కేంద్ర జాబితా

B) Concurrent List / ఉమ్మడి జాబితా

C) Union List and State List

D) State List and Concurrent List / రాష్ట్ర జాబితా మరియు ఉమ్మడి జాబితా (సరైన జవాబు)

రాష్ట్ర జాబితాపై రాష్ట్రాలు మాత్రమే, ఉమ్మడి జాబితాపై కేంద్రం, రాష్ట్రాలు రెండూ చట్టాలు చేయగలవు. కేంద్ర జాబితాపై పార్లమెంట్ మాత్రమే.

5. Identify the correct chronological order of the Delhi Sultanate dynasties. / ఢిల్లీ సుల్తానుల రాజవంశాల సరైన కాలక్రమం గుర్తించండి.

A) Mamluks, Khaljis, Tughluqs, Sayyids, Lodis / మామ్లూక్‌లు, ఖిల్జీలు, తుగ్లక్‌లు, సయ్యద్‌లు, లోడీలు (సరైన జవాబు)

B) Khaljis, Mamluks, Tughluqs, Sayyids, Lodis

C) Mamluks, Tughluqs, Khaljis, Sayyids, Lodis

D) Mamluks, Khaljis, Sayyids, Tughluqs, Lodis

క్రమం: మామ్లూక్ (బానిస) వంశం 1206, ఖిల్జీ 1290, తుగ్లక్ 1320, సయ్యద్ 1414, లోడీ 1451 – 1526. (పేపర్‌లోని బాణం గుర్తులను ఇక్కడ కామాలతో రాశాం.)

6. Why did Shivaji choose guerrilla warfare to fight against enemies? / శత్రువులతో పోరాడటానికి శివాజీ గెరిల్లా యుద్ధతంత్రాన్ని ఎందుకు ఎంచుకున్నారు?

A) To occupy vast territories in wars

B) To attack with speed and surprise / వేగంగా, అకస్మాత్తుగా దాడి చేయడానికి (సరైన జవాబు)

C) To gain British support against the Mughals

D) To maintain a large army for the Marathas

చిన్న సైన్యంతో పెద్ద మొఘల్ సైన్యాన్ని ఎదుర్కోవడానికి పశ్చిమ కనుమల కొండలు, అడవుల్లో వేగంగా, అకస్మాత్తుగా దాడి చేసి మాయమయ్యే పద్ధతి అనుకూలం.

7. What is the main aim of SWAYAM? / SWAYAM ప్రధాన లక్ష్యం ఏమిటి?

A) To provide free offline courses to learners

B) To organise the classes in schools and colleges

C) To offer only vocational training in rural areas

D) To provide online courses from Grade 9 onwards / 9వ తరగతి నుంచి ఆన్‌లైన్ కోర్సులు అందుబాటులో ఉంచడం (సరైన జవాబు)

SWAYAM భారత ప్రభుత్వ ఉచిత ఆన్‌లైన్ అభ్యసన వేదిక. 9వ తరగతి నుంచి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ వరకు కోర్సులు ఉంటాయి. (ఆఫ్‌లైన్ కాదు కాబట్టి A తప్పు.)

8. Who was described as the most powerful ruler in Kakatiya sovereigns? / కాకతీయ రాజుల్లో అత్యంత శక్తిమంతుడిగా పేర్కొనబడినవారు ఎవరు?

A) Rudra Deva / రుద్రదేవ

B) Ganapathi Deva / గణపతిదేవ (సరైన జవాబు)

C) Prataparudra II

D) Rani Rudrama Devi

గణపతిదేవుడు (1199 – 1262) దాదాపు 60 ఏళ్లు పాలించి తెలుగు ప్రాంతాలన్నీ ఏకం చేశాడు, రాజధానిని ఓరుగల్లుకు మార్చాడు, చెరువులు తవ్వించి వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించాడు.

9. What did Todar Mal's revenue system include? / తోడర్‌మల్ రెవెన్యూ విధానంలో ఏ అంశాలు ఉన్నాయి?

A) A systematic survey of land across the empire / సామ్రాజ్యం అంతటా భూమి క్రమబద్ధమైన సర్వే (సరైన జవాబు)

B) Exemption of taxes for foreign merchants

C) Expansion of sea trade and development of ports

D) Exemption of taxes for agricultural activities

అక్బర్ రెవెన్యూ మంత్రి తోడర్‌మల్ భూమిని కొలిచి, సారం ఆధారంగా వర్గీకరించి, గత పదేళ్ల సగటు దిగుబడిపై శిస్తు నిర్ణయించాడు (జబ్త్ / దహ్‌సాలా విధానం).

10. Priya went to Delhi during her summer trip. Which of the following monuments could she visit? a) Red Fort b) Taj Mahal c) Qutub Minar d) Fatehpur Sikri / ప్రియ ఢిల్లీలో ఏ స్మారక చిహ్నాలను సందర్శించగలదు?

A) a and b

B) b and c

C) b and d

D) a and c / a మరియు c (సరైన జవాబు)

ఎర్రకోట, కుతుబ్ మినార్ ఢిల్లీలో ఉన్నాయి. తాజ్ మహల్ (ఆగ్రా), ఫతేపూర్ సిక్రీ (ఆగ్రా దగ్గర) ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో ఉన్నాయి.

11. Who presides over the Rajya Sabha? / రాజ్యసభకు ఎవరు అధ్యక్షత వహిస్తారు?

A) The Speaker

B) The Prime Minister of India

C) The Vice President of India / భారత ఉపరాష్ట్రపతి (సరైన జవాబు)

D) The President of India

ఉపరాష్ట్రపతి రాజ్యసభకు పదవీరీత్యా అధ్యక్షుడు (ఛైర్మన్). లోక్‌సభకు స్పీకర్ అధ్యక్షత వహిస్తారు.

12. What was the main cause of the decline of the Kakatiya dynasty? / కాకతీయ వంశం క్షీణతకు ప్రధాన కారణం ఏమిటి?

A) Internal revolts by people

B) Invasions by the Delhi Sultans / ఢిల్లీ సుల్తానుల దండయాత్రలు (సరైన జవాబు)

C) Weak administration

D) Natural calamities

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ, తర్వాత తుగ్లక్ సైన్యాలు ఓరుగల్లుపై పదే పదే దాడి చేశాయి. 1323 లో ఉలుగ్ ఖాన్ (మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్) ప్రతాపరుద్రుడిని ఓడించడంతో కాకతీయ రాజ్యం అంతమైంది.

13. Rajesh was contesting in the elections. During the Election Code of Conduct, what should be followed? / ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి అమల్లో ఉన్నప్పుడు రాజేష్ పాటించవలసినది?

A) Announce new schemes to attract voters

B) Use government resources for campaigning

C) Show restraint and co-operate for peaceful elections / సంయమనం పాటించి, శాంతియుత ఎన్నికలకు సహకరించాలి (సరైన జవాబు)

D) Offer gifts to voters in return for support

కొత్త పథకాల ప్రకటన, ప్రభుత్వ వనరుల వాడకం, ఓటర్లకు బహుమతులు ప్రవర్తనా నియమావళి ఉల్లంఘనలు.

14. How does the Question Hour in the Lok Sabha make the Executive accountable? / లోక్‌సభలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయం కార్యనిర్వాహక వర్గాన్ని ఎలా జవాబుదారీగా చేస్తుంది?

A) Unable to answer ministers questions

B) To justify their actions and decisions / వారి చర్యలు, నిర్ణయాలకు తగిన వివరణ ఇవ్వడం (సరైన జవాబు)

C) To make laws independently

D) To stop MPs from asking questions

ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ఎంపీలు అడిగే ప్రశ్నలకు మంత్రులు జవాబు చెప్పి తమ నిర్ణయాలను సమర్థించుకోవాలి. ఇలా ప్రభుత్వం పార్లమెంట్‌కు జవాబుదారీ అవుతుంది.

15. If you were a factory owner, which of the following actions would not protect the environment? / ఏ చర్య పర్యావరణాన్ని రక్షించదు?

A) Reducing waste

B) Controlling pollution

C) Recycling old materials

D) Leaking harmful substances / హానికర పదార్థాలను బయటకు వదలడం (సరైన జవాబు)

16. Who wrote ‘Palnati Charitra’? / పల్నాటి చరిత్ర ఎవరు రచించారు?

A) Potana / పోతన

B) Yerrapragada / ఎర్రప్రగడ

C) Srinatha / శ్రీనాథుడు (సరైన జవాబు)

D) Nannaya / నన్నయ

శ్రీనాథుడు 'పల్నాటి వీర చరిత్ర' రచించాడు. ఇది పల్నాటి యుద్ధం (బ్రహ్మనాయుడు, బాలచంద్రుడు) గాథ.

17. Uttar Pradesh has more Parliament seats than Arunachal Pradesh because of: / అరుణాచల్ ప్రదేశ్ కంటే ఉత్తర ప్రదేశ్‌కు ఎక్కువ పార్లమెంట్ స్థానాలు ఉండటానికి కారణం

A) Larger population / అధిక జనాభా (సరైన జవాబు)

B) Topography

C) Vast land area

D) Historical importance

లోక్‌సభ స్థానాలు జనాభా ఆధారంగా కేటాయిస్తారు. ఉత్తర ప్రదేశ్‌కు 80, అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌కు 2 స్థానాలు.

18. Identify which of the following requires more capital and specialised machinery. / ఎక్కువ మూలధనం, ప్రత్యేక యంత్రాలు అవసరమయ్యే పరిశ్రమను గుర్తించండి.

A) Agriculture

B) Construction

C) Semiconductor chips / సెమీకండక్టర్ చిప్స్ (సరైన జవాబు)

D) Handicrafts

సెమీకండక్టర్ చిప్‌ల తయారీ అత్యంత మూలధన-సాంద్ర (capital-intensive) పరిశ్రమ; అత్యాధునిక యంత్రాలు, శుభ్రమైన గదులు అవసరం.

19. Ramayya wants to use a renewable energy source to provide water facilities for his farm. Which one can he choose? / పునరుత్పాదక శక్తి వనరు ఏది?

A) Solar energy / సౌర శక్తి (సరైన జవాబు)

B) Coal energy

C) Petroleum energy

D) Natural gas

సౌరశక్తి తరగనిది (పునరుత్పాదకం). సోలార్ పంపుసెట్లతో పొలానికి నీరు పెట్టవచ్చు. బొగ్గు, పెట్రోలియం, సహజ వాయువు పునరుత్పాదకం కానివి.

20. Which of the following does not represent a feature of an entrepreneur? / కింది వాటిలో ఏది వ్యవస్థాపకుని లక్షణం కాదు?

A) Identifies problems and finds innovative solutions

B) Takes risks by investing money and time

C) Combines various factors of production

D) Depends upon others for making decisions / నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ఇతరులపై ఆధారపడటం (సరైన జవాబు)

Section B (4 × 2 = 8 మార్కులు)

21. Describe the greatness of Shivaji. / శివాజీ గొప్పతనాన్ని వివరించండి. [2 మార్కులు]

జవాబు

1) చిన్న జాగీరు నుంచి ప్రారంభించి, బలమైన మొఘలులు, బీజాపూర్ సుల్తానులను ఎదిరించి స్వతంత్ర మరాఠా రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు; 1674 లో 'ఛత్రపతి'గా పట్టాభిషేకం.
2) గెరిల్లా యుద్ధం, కోటల నిర్మాణం, నౌకాదళం; అష్టప్రధాన్ మండలితో సమర్థ పాలన; అన్ని మతాలను గౌరవించాడు, స్త్రీలను గౌరవించాలని సైనికులకు ఆదేశించాడు.

22. How do factors help in production? / ఉత్పత్తిలో కారకాలు ఎలా సహాయపడతాయి? [2 మార్కులు]

జవాబు

ఉత్పత్తికి నాలుగు కారకాలు కలిసి పనిచేయాలి:
1) **భూమి (సహజ వనరులు):** స్థలం, ముడి పదార్థాలు, నీరు ఇస్తుంది.
2) **శ్రమ:** పనిచేసే మనుషులు.
3) **మూలధనం:** యంత్రాలు, పనిముట్లు, భవనాలు, డబ్బు.
4) **వ్యవస్థాపకత:** మిగతా మూడింటినీ కలిపి, ప్రణాళిక వేసి, నష్టభయం భరిస్తూ వస్తువులు, సేవలు ఉత్పత్తి చేస్తుంది. ఏ ఒక్కటి లేకపోయినా ఉత్పత్తి సాధ్యం కాదు.

23. What does ‘divide and rule’ mean? / ‘విభజించు, పాలించు’ అంటే ఏమిటి? [2 మార్కులు]

జవాబు

బ్రిటిష్ వారు భారతీయులను మతం, కులం, ప్రాంతం, రాజ్యాల పేరుతో విడదీసి, వారి మధ్య అనుమానాలు, గొడవలు పెంచి, వారు ఐక్యంగా తమను ఎదిరించకుండా సులభంగా పాలించిన విధానమే **విభజించు, పాలించు (Divide and Rule)**. ఉదా: భారత రాజుల మధ్య తగాదాల్లో ఒకరికి మద్దతిచ్చి మరొకరిని ఓడించడం; 1905 బెంగాల్ విభజన.

24. Who were the Kakatiyas? / కాకతీయులు ఎవరు? [2 మార్కులు]

జవాబు

కాకతీయులు తెలుగు ప్రాంతాలను (సుమారు 1163 – 1323) పాలించిన రాజవంశం. మొదట పశ్చిమ చాళుక్యుల సామంతులుగా ఉండి, రుద్రదేవుని కాలంలో స్వతంత్రులయ్యారు. రాజధాని **ఓరుగల్లు (వరంగల్)**. గణపతిదేవుడు, రాణి రుద్రమదేవి, ప్రతాపరుద్రుడు ప్రసిద్ధ పాలకులు. రామప్ప ఆలయం, వేయి స్తంభాల గుడి, వరంగల్ కోట, కాకతీయ తోరణం, పెద్ద చెరువులు (పాకాల, రామప్ప) వారి కానుకలు.

Section C (5 × 4 = 20 మార్కులు)

25. Why is it important to conserve non-renewable resources? / పునరుత్పాదకం కాని వనరులను పరిరక్షించడం ఎందుకు ముఖ్యం? [4 మార్కులు]

జవాబు

1) బొగ్గు, పెట్రోలియం, సహజ వాయువు, ఖనిజాలు ఏర్పడటానికి లక్షల సంవత్సరాలు పడుతుంది; ఒకసారి వాడితే మళ్ళీ త్వరగా దొరకవు, పరిమితంగానే ఉన్నాయి.
2) ఇప్పుడు విపరీతంగా వాడితే భవిష్యత్ తరాలకు మిగలవు (సుస్థిర అభివృద్ధి).
3) వీటిని మండిస్తే గాలి కాలుష్యం, కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ పెరిగి భూతాపం, వాతావరణ మార్పు వస్తాయి.
4) వీటి ధరలు పెరిగి, దిగుమతులపై ఆధారపడాల్సి వస్తుంది. కాబట్టి తక్కువగా వాడి, సౌర, పవన శక్తి వంటి ప్రత్యామ్నాయాలు వాడాలి; ప్రజా రవాణా, రీసైక్లింగ్ పెంచాలి.

26. Do you think entrepreneurship is the driving force of production? Why or why not? / వ్యవస్థాపకత ఉత్పత్తికి చోదక శక్తి అని మీరు భావిస్తున్నారా? [4 మార్కులు]

జవాబు

అవును.
1) భూమి, శ్రమ, మూలధనం విడివిడిగా ఉంటే ఉత్పత్తి జరగదు. వ్యవస్థాపకుడే వాటిని ఒకచోట చేర్చి, సరిగ్గా కలిపి ఉత్పత్తి మొదలుపెడతాడు.
2) ఏమి, ఎంత, ఎలా ఉత్పత్తి చేయాలో నిర్ణయిస్తాడు; డబ్బు, సమయం పెట్టుబడిగా పెట్టి నష్టభయం భరిస్తాడు.
3) కొత్త ఆలోచనలు, ఆవిష్కరణలతో సమస్యలకు పరిష్కారాలు కనుగొంటాడు; ఉద్యోగాలు సృష్టిస్తాడు.
4) ఉదా: జె.ఆర్.డి. టాటా భారతదేశపు మొదటి విమానయాన సంస్థను ప్రారంభించాడు; చిన్న స్టార్టప్‌లు కూడా కొత్త సేవలు తెస్తున్నాయి. అందుకే వ్యవస్థాపకత ఉత్పత్తికి చోదక శక్తి.

27. How was the British approach to colonising India different from earlier European powers like the Portuguese? / భారతదేశాన్ని వలసగా మార్చడంలో పోర్చుగీసు వారి విధానానికీ, బ్రిటిష్ వారి విధానానికీ తేడా ఏమిటి? [4 మార్కులు]

జవాబు

అంశం	పోర్చుగీసు వారు	బ్రిటిష్ వారు
లక్ష్యం	ప్రధానంగా సుగంధ ద్రవ్యాల వ్యాపారం, తీర ప్రాంత వ్యాపార కేంద్రాలు; క్రైస్తవ మత ప్రచారం	మొదట వ్యాపారం, తర్వాత భారతదేశం అంతటా రాజకీయ అధికారం, భూమి శిస్తు, ముడి సరుకులు, మార్కెట్
విస్తీర్ణం	గోవా, దామన్, డయ్యూ వంటి కొన్ని తీర ప్రాంతాలకే పరిమితం	దాదాపు దేశం మొత్తాన్ని తమ ఆధీనంలోకి తెచ్చుకున్నారు
పద్ధతి	నౌకా బలంతో సముద్ర వాణిజ్యంపై నియంత్రణ, బలవంతపు మత మార్పిడి	ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ ద్వారా యుద్ధాలు (ప్లాసీ, బక్సర్), సైన్య సహకార పద్ధతి, రాజ్య సంక్రమణ సిద్ధాంతం, విభజించు పాలించు
పాలన	స్థానిక పాలనలో పెద్దగా మార్పు చేయలేదు	క్రమబద్ధమైన పాలన, చట్టాలు, శిస్తు విధానాలు, ఇంగ్లీష్ విద్య, రైల్వేలు ప్రవేశపెట్టి దీర్ఘకాలం పాలించారు

28. What role did the Kakatiya kingdom play in shaping the history of Telugu rulers? / తెలుగు పాలకుల చరిత్రను తీర్చిదిద్దడంలో కాకతీయ రాజ్యం పాత్ర ఏమిటి? [4 మార్కులు]

జవాబు

1) **తెలుగు ప్రాంతాల ఏకీకరణ:** తెలుగు మాట్లాడే ప్రాంతాలన్నీ మొదటిసారి ఒకే రాజ్యం కిందకు వచ్చాయి; తెలుగువారిలో ఐక్య భావన పెరిగింది.
2) **నీటిపారుదల, వ్యవసాయం:** వేలాది చెరువులు (పాకాల, రామప్ప, లక్నవరం) తవ్వించి వ్యవసాయం పెంచారు.
3) **కళలు, వాస్తు:** రామప్ప ఆలయం (యునెస్కో వారసత్వ ప్రదేశం), వేయి స్తంభాల గుడి, వరంగల్ కోట, కాకతీయ తోరణం.
4) **మహిళా నాయకత్వం:** రాణి రుద్రమదేవి సమర్థ పాలకురాలిగా నిలిచింది.
5) **నాయంకర వ్యవస్థ, వ్యాపారం:** సైనిక నాయకులకు భూమి ఇచ్చే పద్ధతి; మోటుపల్లి ఓడరేవు ద్వారా విదేశీ వాణిజ్యం.
6) కాకతీయుల పతనం తర్వాత ముసునూరి నాయకులు, విజయనగర సామ్రాజ్యం వారి వారసత్వాన్ని కొనసాగించారు.

29. Compare how Shivaji and later Marathas treated religious places and people of different faiths. How does this show their approach to religious diversity? / శివాజీ, తర్వాతి మరాఠాలు మతపరమైన ప్రదేశాలను, వివిధ మతాల ప్రజలను ఎలా ఆదరించారో పోల్చండి. [4 మార్కులు]

జవాబు

శివాజీ: హిందూ ధర్మాన్ని పాటించినా అన్ని మతాలను గౌరవించాడు. యుద్ధంలో మసీదులు, ఖురాన్ ప్రతులు, స్త్రీలకు హాని చేయకూడదని సైనికులను ఆదేశించాడు. ఖురాన్ ప్రతి దొరికితే గౌరవంగా ముస్లింలకు అప్పగించేవాడు. సైన్యంలో, నౌకాదళంలో, ఉన్నత పదవుల్లో ముస్లింలు (ఉదా: ఫిరంగి దళాధిపతి ఇబ్రహీం ఖాన్, నౌకాధిపతి దౌలత్ ఖాన్) ఉన్నారు. సూఫీ సాధువులను గౌరవించాడు.

తర్వాతి మరాఠాలు (పేష్వాలు): దేవాలయాలకు దానాలు, పునర్నిర్మాణం చేశారు; ఇతర మతాల ప్రజలు వారి రాజ్యంలో జీవించారు, కొన్ని దర్గాలు, మసీదులకు కూడా దానాలు ఇచ్చారు. అయితే దండయాత్రల సమయంలో (బెంగాల్, కర్ణాటకలో) కొన్ని ప్రాంతాల్లో దోపిడీలు, హాని జరిగిన సందర్భాలు ఉన్నాయి.

ముగింపు: శివాజీ విధానం మత సహనానికి, మత వైవిధ్యాన్ని గౌరవించడానికి గొప్ప ఉదాహరణ. తర్వాతి మరాఠాలు ఎక్కువగా ఈ సహనాన్ని కొనసాగించినా, రాజకీయ, ఆర్థిక అవసరాల వల్ల ఎప్పుడూ ఒకేలా పాటించలేదు.

Section D (4 × 8 = 32 మార్కులు)

30 నుంచి 32 ప్రశ్నల్లో A లేదా B ఒక్కటే రాయాలి. పోల్చుకోవడానికి రెండింటికీ జవాబులు ఇచ్చాం. 33వ ప్రశ్నలో A లేదా B జాబితాల్లో ఒకటి.

30. A) What are renewable resources? How are they different from non-renewable ones? What can people do to ensure that renewable resources continue to be available for our use and that of future generations? Give two examples. (Or) B) Can technology replace other factors like labour? Is this good or bad? Explain it with any two examples. [8 మార్కులు]

జవాబు

A) సహజంగా తిరిగి తయారయ్యే లేదా ఎప్పటికీ తరగని వనరులను **పునరుత్పాదక వనరులు** అంటారు. ఉదా: సూర్యరశ్మి, గాలి, నీరు, అడవులు.

అంశం	పునరుత్పాదక వనరులు	పునరుత్పాదకం కాని వనరులు
మళ్ళీ ఏర్పడటం	సహజంగా త్వరగా తిరిగి వస్తాయి	ఏర్పడటానికి లక్షల ఏళ్లు; ఒకసారి వాడితే అయిపోతాయి
లభ్యత	దాదాపు తరగనివి (సరిగ్గా వాడితే)	పరిమితం
కాలుష్యం	చాలా తక్కువ	ఎక్కువ (పొగ, కార్బన్ డై ఆక్సైడ్)
ఉదాహరణ	సౌరశక్తి, పవన శక్తి, నీరు, అడవులు	బొగ్గు, పెట్రోలియం, సహజ వాయువు, ఖనిజాలు

ప్రజలు చేయగలిగినవి:
1) **నీరు:** వర్షపు నీటి సంరక్షణ, ఇంకుడు గుంతలు, బిందు సేద్యం, నీరు వృథా చేయకపోవడం, నదులు, చెరువులను కలుషితం చేయకపోవడం.
2) **అడవులు:** నరికిన చెట్ల స్థానంలో మొక్కలు నాటడం, కాగితం పొదుపు, రీసైక్లింగ్.
3) సౌర, పవన శక్తిని ఎక్కువగా వాడటం; నేల సారం కాపాడటానికి సేంద్రియ ఎరువులు.
అడవి పెరిగే వేగం కంటే వేగంగా నరికితే, నీటిని తిరిగి నిండే దానికంటే ఎక్కువ తోడితే పునరుత్పాదక వనరులు కూడా అయిపోతాయి. అందుకే సరైన వాడకం ముఖ్యం.

B) సాంకేతికత కొన్ని పనుల్లో శ్రమను **కొంతవరకు భర్తీ చేయగలదు, పూర్తిగా కాదు**.
ఉదాహరణ 1: వ్యవసాయంలో వరి కోత యంత్రం (హార్వెస్టర్) వందల మంది కూలీల పనిని కొన్ని గంటల్లో చేస్తుంది.
ఉదాహరణ 2: బ్యాంకుల్లో ATM లు, ఆన్‌లైన్ చెల్లింపులు (UPI) క్యాషియర్ల పనిని తగ్గించాయి; కర్మాగారాల్లో రోబోలు వస్తువులు అమర్చుతున్నాయి.
మంచి: ఉత్పత్తి వేగం, నాణ్యత పెరుగుతాయి; ప్రమాదకరమైన, శ్రమతో కూడిన పనుల నుంచి మనుషులకు విముక్తి; ఖర్చు తగ్గుతుంది.
చెడు: నైపుణ్యం లేని కార్మికుల ఉద్యోగాలు పోతాయి, నిరుద్యోగం పెరగవచ్చు.
ముగింపు: యంత్రాలను నడపడానికి, బాగుచేయడానికి, కొత్తవి కనిపెట్టడానికి మనుషులే కావాలి. కాబట్టి సాంకేతికత శ్రమను పూర్తిగా భర్తీ చేయదు; కార్మికులకు కొత్త నైపుణ్యాలు నేర్పిస్తే సాంకేతికత మంచి ఫలితాలు ఇస్తుంది.

31. A) What is the meaning of ‘secret ballot’? Why is this important in a democracy? (Or) B) What makes the Indian Parliament the ‘voice of the people’? How does it ensure that different opinions are heard? [8 మార్కులు]

జవాబు

A) రహస్య ఓటింగ్ (Secret ballot): ఓటరు ఎవరికి ఓటు వేశాడో ఇతరులకు (అధికారులు, పార్టీలు, కుటుంబ సభ్యులకు కూడా) తెలియకుండా రహస్యంగా ఓటు వేసే విధానం. EVM ను మూసి ఉన్న చోట ఉంచి ఓటరు ఒక్కడే బటన్ నొక్కుతాడు.

ప్రజాస్వామ్యంలో ఎందుకు ముఖ్యం:

1) ఓటరు ఎవరి భయం, ఒత్తిడి లేకుండా స్వేచ్ఛగా తనకు నచ్చిన అభ్యర్థిని ఎన్నుకోగలడు.

2) బెదిరింపులు, లంచాలు, ఓట్ల కొనుగోలు పనిచేయవు; ఎవరికి ఓటు వేశాడో తెలియదు కాబట్టి ప్రతీకార చర్యలకు అవకాశం లేదు.

3) పేదలు, బలహీనులు, మహిళలు కూడా ధనికులు, శక్తిమంతులతో సమానంగా స్వతంత్రంగా ఓటు వేయగలరు.

4) స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలకు ఇది పునాది; ప్రజల నిజమైన తీర్పు బయటకు వస్తుంది.

B) పార్లమెంట్ 'ప్రజల గొంతుక' ఎందుకు:

1) లోక్‌సభ సభ్యులను ప్రజలే నేరుగా ఎన్నుకుంటారు; దేశంలోని ప్రతి నియోజకవర్గం, ప్రతి ప్రాంతం, భాష, వర్గాల ప్రతినిధులు అక్కడ ఉంటారు.

2) రాజ్యసభ రాష్ట్రాల ప్రయోజనాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది.

3) SC, ST లకు రిజర్వ్‌డ్ స్థానాలు ఉండటం వల్ల బలహీన వర్గాల గొంతు కూడా వినిపిస్తుంది.

విభిన్న అభిప్రాయాలు వినిపించేలా:

1) **ప్రశ్నోత్తరాల సమయం:** ఎంపీలు మంత్రులను ప్రశ్నిస్తారు; ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పాలి.

2) **చర్చలు, వాదోపవాదాలు:** ప్రతి బిల్లుపై అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులు అభిప్రాయాలు చెప్తారు; ఓటింగ్ ద్వారా నిర్ణయం.

3) **ప్రతిపక్షం:** ప్రభుత్వ తప్పులను ఎత్తిచూపుతుంది; అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టవచ్చు.

4) **పార్లమెంటరీ కమిటీలు:** అన్ని పార్టీల సభ్యులు బిల్లులను లోతుగా పరిశీలిస్తారు.

5) సమావేశాలు ప్రత్యక్ష ప్రసారం కావడం వల్ల ప్రజలు చూడగలరు.

32. A) Read the paragraph (Babur, a Turkic-Mongol ruler thrown out of Samarkand, defeated Ibrahim Lodi at Panipat in 1526 using gunpowder, field artillery and matchlock guns; that defeat ended the Delhi Sultanate and laid the foundation of the Mughal Empire) and answer: 1. The Battle of Panipat in 1526 was fought between whom? 2. Babur belonged to which region? 3. What was the consequence of the First Battle of Panipat? 4. Who was the last ruler of the Delhi Sultanate? (Or) B) Read the paragraph (in the 17th century Aurangzeb sent Mughal forces, briefly capturing the Ahom capital Garhgaon; the Ahoms used guerrilla tactics; in the Battle of Saraighat (1671) on the Brahmaputra near Guwahati, Lachit Borphukan with 10,000 men defeated a Mughal force of 30,000) and answer: 1. Who attacked the Ahom capital at Garhgaon? 2. Who fought in the Battle of Saraighat? 3. Saraighat belongs to which present-day state? 4. Which group preserved its independence after the Battle of Saraighat? [8 మార్కులు]

జవాబు

A) 1) **బాబర్, ఇబ్రహీం లోడీ** మధ్య.
2) **సమర్‌కండ్ (నేటి ఉజ్బెకిస్తాన్, మధ్య ఆసియా)**.
3) **ఢిల్లీ సుల్తానుల పాలన అంతమై, భారతదేశంలో మొఘల్ సామ్రాజ్యానికి పునాది పడింది** (గన్‌పౌడర్, ఫిరంగుల యుద్ధం మొదలైంది).
4) **ఇబ్రహీం లోడీ** (లోడీ వంశం).

B) 1) **ఔరంగజేబు పంపిన మొఘల్ సైన్యాలు**.
2) **అహోం సైన్యాధిపతి లచిత్ బోర్ఫుకాన్ నాయకత్వంలోని అహోం సైన్యం, మొఘల్ సైన్యం**.
3) **అస్సాం** (గువాహటి దగ్గర, బ్రహ్మపుత్ర నదిపై).
4) **అహోంలు** తమ స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడుకున్నారు.

33. A) Locate and label the following places on the India map: 1) Andhra Pradesh 2) Delhi 3) Godavari 4) Arunachal Pradesh (Or) B) 5) Himalayas 6) Chhattisgarh 7) Himachal Pradesh 8) Kaveri River. [8 మార్కులు]

జవాబు

ఏదో ఒక జాబితా (A లేదా B) మాత్రమే గుర్తించాలి. ఒక్కో ప్రదేశానికి 2 మార్కులు.

ప్రదేశం	పటంలో ఎక్కడ
1) ఆంధ్రప్రదేశ్	తూర్పు తీరంలో, బంగాళాఖాతం వెంట; తెలంగాణకు తూర్పు-దక్షిణంగా, తమిళనాడుకు ఉత్తరాన, ఒడిశాకు దక్షిణాన
2) ఢిల్లీ	ఉత్తర భారతంలో హర్యానా, ఉత్తర ప్రదేశ్ మధ్య యమునా నది ఒడ్డున; దేశ రాజధాని (చిన్న వృత్తం/చుక్కతో గుర్తించండి)
3) గోదావరి నది	మహారాష్ట్ర నాసిక్ (పశ్చిమ కనుమలు) నుంచి తూర్పుకు తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ మీదుగా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తుంది
4) అరుణాచల్ ప్రదేశ్	దేశానికి ఈశాన్య కొనలో; అస్సాంకు ఉత్తరాన, చైనా (టిబెట్), భూటాన్, మయన్మార్ సరిహద్దుల్లో
5) హిమాలయాలు	దేశానికి ఉత్తర సరిహద్దు వెంట జమ్మూ కాశ్మీర్ నుంచి అరుణాచల్ ప్రదేశ్ వరకు వంపు తిరిగిన పర్వత శ్రేణి
6) ఛత్తీస్‌గఢ్	మధ్య భారతంలో; మధ్యప్రదేశ్‌కు తూర్పున, ఒడిశాకు పశ్చిమాన, తెలంగాణకు ఉత్తరాన
7) హిమాచల్ ప్రదేశ్	ఉత్తర భారతంలో హిమాలయాల్లో; జమ్మూ కాశ్మీర్‌కు దక్షిణ-తూర్పున, పంజాబ్‌కు తూర్పున, ఉత్తరాఖండ్‌కు పశ్చిమాన
8) కావేరి నది	కర్ణాటకలోని బ్రహ్మగిరి కొండలు (కొడగు, పశ్చిమ కనుమలు) నుంచి తూర్పుకు కర్ణాటక, తమిళనాడు మీదుగా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తుంది

రాష్ట్రాలకు నీడ వేయండి; నదిని గీతతో, పర్వత శ్రేణిని గీతల వరుసతో గుర్తించి పేరు రాయండి.

మిగతా సబ్జెక్టుల SA1 Key Papers (6 నుంచి 10 తరగతులు): apboardsolutionsclass10.com/ap-sa1-2026-27

జవాబులు వచ్చిన వెంటనే తెలియాలంటే మా WhatsApp Channel: whatsapp.com/channel/0029Vb2CRT02UPBPiy0qlo27

ఈ జవాబులు apboardsolutionsclass10.com తయారు చేసినవి. అసలు మార్కులు మీ ఉపాధ్యాయుల మూల్యాంకనం ప్రకారమే.